

Remissvar av betänkandet SOU 2025:2

Några frågor om grundläggande fri- och rättigheter

Diarienummer Ju2025/00072

Kapitel 5 – Rätten till abort

Föreningen Människovärde tackar för möjligheten att inkomma med remissvar.

Förslaget om att i regeringsformen inkludera en rätt att avbryta en graviditet bör förkastas av två anledningar. För det första bör Sveriges grundlag inte utformas utifrån situationen i andra länder, och för det andra bör grundlagen inte hanteras som en åsiktsmarkering.

1. Grundlagen bör inte utformas utifrån situationen i andra länder

Grundlagen bör inte utformas utifrån situationen i andra länder men i förslaget sägs att det är restriktiva abortlagar i Polen, Ungern och vissa delstater i USA som föranlett utredningen. Man hävdar vidare att restriktiva abortlagar kan leda till användandet av osäkra abortmetoder. Detta gäller dock inte Sverige som har en liberal abortlag med fri abort fram till vecka 18, och med särskild prövning även senare. Malta och Polen, som har Europas mest restriktiva abortlagar, har dessutom lägre mödradödlighet än Sverige enligt WHO:s statistik för 2005–2020. USA hade dock en ökande, och för västvärlden relativt hög mödradödlighet under dessa år, trots den dåvarande garanterade tillgången till fri abort.

Samtliga riksdagspartier står dessutom bakom den nuvarande abortlagen och enligt förslaget åtnjuter den även ett brett folkligt stöd. Men även en eventuell sänkning av abortgränsen skulle falla inom ramen för grundlagsskydd av abort. Därför saknar grundlagsskydd av abort verklig betydelse i Sverige.

2. Grundlagen bör inte hanteras som en åsiktsmarkering

Abort är inte en rättighet i varken svensk lag eller internationella rättighetsdokument, inklusive Europakonventionen som sedan 1995 är svensk lag. Svensk abortlag säger enbart att en abort "får" utföras om den inte *"på grund av sjukdom hos kvinnan kan antas medföra allvarlig fara för hennes liv eller hälsa"*. I svensk medicinsk rätt finns dessutom ingen juridiskt fastslagen rätt för patienter inom något område. Att grundlagsskydda abort vore därför enbart en politisk åsiktsmarkering, vilket skulle underminera grundlagens status.

Vi föreslår att förslaget om att i regeringsformen inkludera en rätt att avbryta en graviditet förkastas eftersom det avviker från svensk rättstradition. Förslaget baseras på situationen i

andra länder, och dessutom ska svensk grundlag inte hanteras som en politisk åsiktsmarkering.

Uppsala 31 mars 2025

Föreningen Människovärde

Johanna Byman, ordförande

Cecilia Björfjell-Klingberg, verksamhetsledare

Brita Storlund, kommunikatör

Källor:

[Abort hör inte hemma i grundlagen! – Dala-Demokraten](#) (4 februari 2025)

[Clap-rap9-digital.pdf](#) (Claphaminstitutets rapport 9:2024)

[Maternal mortality ratio \(per 100 000 live births\)](#) (WHO 8 mars 2023)